

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiță.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Mișcările electorali au influință plină de interes în cercuri depărtate. Și fiindcă mișcările electorali nu pot să ne lase pe noi Români indiferenți, vedem și auzim că în totă țera și Români se interesă de ele. Clubul alegătorilor de aici fiind recercat din afară de alte cluburi a aflat cu cale a mijloci o înțelegere între toți alegătorii Români din Transilvania pentru care sfârșit astăzi și publicăm o provocare din partea acestui club îndreptată către alegătorii Români. Așteptăm cu interes viu rezultatul acestei provocări.

În Ungaria știu unii doritori de a fi și mai departe deputați, adevă în parlamentul viitoriu, să împreune cauza electorală și cu politica esternă. Așa cetim în diarele din Budapesta că fostul deputat M. Jókai au provocat pe alegătorii sei din Józsefváros să fie cu luare aminte, la, și cu încredere în înțelepciunea guvernului și a vorbit mai departe despre ocupațiunea Bosniei și Erțegovinei. M. Jókai a spus alegătorilor că el n'a fost nici când părtinitoriu al politicii rusești și a promis ca Andrassy înaintea delegațiunilor va spune că ocupațiunea este pentru a evita un pericol mare și că este pentru asigurarea împărăției otomane (?).

Capul trupelor de ocupațiune bar. Filipovici a fost în zilele aceste la Viena. El a avut conferențe mai îndelungate cu ministrul austro-unguresc de rebel și a fost primit la audiență de Maj. Sa. Alaltă eri avea gen. bar. Filipovici să plece iarăși la Praga spre a-și regula afacerile sale militare și private spre a pute lua apoi numai decât comanda superioară a trupelor designate pentru ocupațiune.

Trupele de ocupațiune încă n'au trecut dincolo preste granițele imperiului austro-unguresc.

La „Times” se scrie din Agram în privința ocupațiunei: „Pregătirile

de ocupațiune sînt astfel, încât trupele austriace pot să înainteze deodată din Dalmația către Mostar și Trebinie și din granița croato-slavonă spre Seraievo din două puncte, adevă dela Novi pe drumul de fer, care duce la Banialuca și pe drumul principal și dela Brod pe drumul cel vechiu militar pe riul Bosna. Seraievo este locul destinat pentru cea dintâi armată de ocupațiune și brigada de cavalerie va merge grabnic înainte spre a curăți drumul. Celelalte trupe o vor urma mai cu răgaz. Se crede că merusul dela graniță până la Seraievo va recere un restimp de trei săptămâni. Stațiunile de repaus pe amendou linii se vor întări după cum vor înainta trupele cu întărituri ușore... se vor construi magazine și vor căpăta un tren special pentru transportul de bagajuri și proviant în stațiunile cele mai de aproape. Drumurile militare și drumul de fer, cari au să le folosescă trupele în mersul lor se restaură. Proviantul îl vor primi trupele din Austria.

Sciri din Bosnia spun, că mahomedanii își vënd realitățile. De altă parte se spune, că, cu tôte că trupelor otomane le lipsesc tôte treburi, au urât dela Masar și Veli pașa a lua pozițiune la graniță.

Diarele rusești „Golos”, „Ruski-mir”, și altele nu încetăză de a infesta pe Austro-Ungaria cu articuli, cari merg mai până la provocare. Acesta e caracteristic acum când totă lumea vede că Andrassy la congres cât pôte mână apa pe mōra rusescă. Diarele rusești găesc ansă destulă și în fi-tōrea ocupațiune a Bosniei și Erțegovinei pentru de ași versa veninul asupra Austro-Ungariei. Pe când Ruski-mir ironisēză eventualul conflict între magiari și turci pe câmpiile Bosniei „Golos” merge mai departe. „Diplomații ră-tăcesc, dice citata fōie, dacă voiesc să măgulēscă ambițiunei rusești, cu succesele contra Turciei de care nu se îndoia nimenea. Inimicul cel mai crân-

cen al Rusiei nu este Anglia, ci Austro-Ungaria, cu care vom avē să ne tragem socotēla. Un resboiu cu Austro-Ungaria ar fi în Rusia cel mai popular și nu poporul rusec va purta vina înversunārei cu care se va purta rebelul.”

De la congres se scrie că în zilele din urmă s'a ocupat cu cestiuni asiatice: Armenia și portul Batum. Soluțiunea acestor cestiuni n'a urmat până acum.

În privința Ciprului dice „Diritto” că li se va lăsa timp și puterilor mediterane a dice un cuvēt asupra convențiunei anglo-turcesci de la 4 Iunie. Se vede că traficul acestei insule de importanță a trezit pe unele puteri din indiferentismul lor.

Cetitorii nostri își vor aduce aminte de un ciclu de articuli pré interesanți, ce i-am reprodus din „Timpul”, și în cari s'au dovedit în modul cel mai strălucit drepturile României asupra Basarabiei față de pretenșiunile cu totul neîntemeiate ale Rusiei. „Timpul” de atunci a urmat cu un alt ciclu nu mai puțin interesant și foarte bine scris, purtând titlul „Bucovina și Basarabia.” Neputēnd, din lipsa spațiului, reproduce acești articuli escelenți, venim totuș a presenta publicului nostru cel puțin unul din ei, ce are un interes deosebit, și pōrtă titlul:

România în luptă cu panslavismul.

Câtă vreme religiunea era ordinea de idei predominantă, Români ca popor ortodocs, se simțeau mai mult ori mai puțin alipiți de Rusia; îndată însă ce consciința deosebirii de rasă s'a deșteptat și a suprimat ideile religioșe, comunitatea etică între Români și celelalte popōre ortodocșe s'a curmat. Simțindu-se a fi mai mult latini decât ortodocși, Români resping

ori-ce solidaritate de aspirațiuni cu popōrele slave și stau aici, la Dunăre și la Carpați, ca un zid de despărțire între slavii de la mēdă nōpte și cei de la mēdă zi.

Aruncați din întēmplare la rēșpântia, unde se ating cele trei lumi deosebite și mai mult ori mai puțin învrăjbite, lumea modernă, cea musulmană și cea muscălescă, Români, chiar în virtutea originii lor, sînt meniți a reprezenta interesele ideilor moderne și a fi un strat de cutură deosebită, în care trei lumi se întēlesc și se împacă. Câtă vreme musulmanii erau încă o primejdie pentru societatea europeană, Români i-au combătut cu bărbătescă statornicie, luptând și mereu luptând vēcui întregi; acum, când muscalii par a voi să pună în joc pacinica desvoltare a vieții moderne, lupta trebuie sa se urmeze contra lor, și câtă vreme piciorul român mai stă țepēn pe fața pământului, unirea slavilor de de la mēdă nōpte cu cei de la mēdă zi atât de mult dorită, nu se pôte face. Ori cât de mic, statul român e puternic, fiind-că de dēnsul atirnă starea de lucruri stabilită prin munca vēcurilor în Europa, intrēnsul se întēlesc interesele marilor popōre de s'ar surpa, împărăția otomană n'a stat mai pôte susținē, și esistența împărăției Habsburgilor e pusă în joc, și istoria Europei intră în o fasă cu totul nouă.

În tot cursul crizei orientale, Slavii, Români, Turcii și Europa au ținut în vedere aceste adevēruri, pe care le desvēlue chiar bunul simț firesc.

Pe când Rusia pregătea prin agenții sei secreți acesta crisă în România nu era decât un mic număr de omeni îndeobște străini ori cel puțin de origine străină și anume bulgari, serbi și greci, care luau parte la lucrarea de surpare a slavilor. Poporul român însuși, de și avea interese de regulat, respingea ori-ce solidaritate cu slavii.

în fundul șanțului, lăsând pe nemeș să-și primble calul pe drumul cel lung. Nemeșul nostru alerga ce alerga și sta locul și trăgea cu urechia. Și așa a tot fugit până nu l'am mai auzit.

Dacă am vēdut că sa depărtat, noi încă am eșit din șanț și ne-am aședat în rit pe pantece, așteptând întōrcerea călărețului, care urmă abia cam după o jumētate de oră, în care vreme noi ne-am scos pânea și ne-am ospētat. — În sfatul ce l'am făcut noi stând pe pantece, am dat cu socotēla că gonaciul nostru va fi mers până la podul de peste Tirnavă, peste care trebuia să trecem, și va fi pus păzitori, cari, când vom ajunge noi, au să ne prindă.

Prin urmare, la nici o intimplare nu trecem pe pod. De aceia, deși pe aci drumul de țera era cel mai oblu, noi a trebuit să-l lăsăm la o parte cu pod cu tot și să trecem Tirnava după cum au trecut Jidovii Iordaanul. Ajunși la Tirnavă, după ce i-am probat adincimea cu bătele, ne-am desbrăcat și luând hainele în brațe am intrat în Tirnavă.

Cine cunōșce însă acest riu, știe că nu este bine a glumi cu el. Abia am ajuns la jumetatea rului, când m'am pomenit implântat în mol, care me ținū cu așa putere pe loc, de am picat în apă cu haine cu tot; și numai cu mari ostenele am putut eși la țermure, unde mi-am stors hainele de apă, le-am întins pe pajște și: de nou în Tirnavă. „Ce faci mē?” strigă vērul meu. „Hai să ne scaldăm!” i respunsei eu. Și — numai acela pôte să-mi credă, care cunōșce natura Tirnavei — când am eșit din apă eram plini de tină în cât a trebuit să ne radem tina de pe picioare. — De și banul amăgesce și pe cei mai bogăți, nu știu cu ce sumă ar pôte cineva să me înduplece ca să mai merg o dată pe calea pe care am mers dela eșirea din Tirnavă până în drumul țerei. Câte prăpastii am suit și coborit cu zilele a mână, de câte ori ne am dat de-a prăstevala — nici eu cu soțul meu nu ne puteam da sama. Dar în urma urmelor am eșit la drumul de țera din sus de Șomfalēu, cântând cātece de dragoste — ca să ne trecă de urit.

Când ne coboriam pe hula Șomfalēului în sat, noi socoteam că dōrme și apa. Dar spre mirarea nōstră ne pomenim numai că un chor de musică instrumentală ne acompaniēză cântarea:

„De-aș fi, iubito, gingașă flōre,
Ce creșce 'n vale lângă pāreu...” —

Chorul venea în dăreptul nostru încercat intr'un car, tras de 2 boi. Cine au fost nu știu, că noi ne-am urmat calea de-a lungul satului cântând „De-aș fi, iubito...” de s'au sculat toți câni ca să ne secundeze; iar către capetul satului musicanții au apucat altă cale.

Intr'acea pe ceriu se aretau zori. Și cu cât se făcea mai multă lumină în lume, cu atât în ochii nostri se făcea mai mult întunec. Așa ne năpădea somnul de dormeam mergēnd, fără ca să spuем unul celui alalt.

Și pôte că dormind am fi ajuns în Cetatea de baltă” dacă nu ne trezia nesce câni de la o măeriște, dintre hotarē. Aceștia ni-au alungat somnul, făcēndu-ne să ne zolim binișor până am scāpat de ei — că erau vr'o cinci,

FOIȚA.

Suveniri din viața scolară.

III. Școlă din Blaj.

(Urmare).

De aceia vērul meu, îndată ce o asvirli, și porni după ea.

Dar parea că era farmec; băta intrase în pământ, nu era chip să o afle, că și luna încă scāpetase după dēl. Și ca totuși să nu remână de pagubă, vērul scōte o apringioră și-și face lumină.

Când însă puse mână pe băta, care se virise sub pōrtă, nemeșul nabei strigă din ferēștră în limba sa: „stai pe loc tēlhariule, că vrei să ne aprinđi.”

Auzind acest cuvēt... fuga, și fuga cât ne răbdau picioarele. Când eram eșiți din sat auzim pōrta sunând și alergând un cal spre noi. Era nemeșul, care cređuse pe cum se vede că noi am fi făciunari.

Deci vēdind că nu e glumă, ne-am oprit din fugă și... pe pantece

Când a izbucnit, în urmă, rescóla din Bosnia și Erțegovina, când resboiul s'a declarat din partea Serbilor și Muntenegrilor, când Bulgarii au apucat armele, Românii au început să-și adune puterile și să se pregătescă pentru toate eventualitățile; nimeni însă nu cuteza să vorbească despre o acțiune comună cu slavii de preste Dunăre și Europa întrégă lăuda purtarea bine chibzuită a Românilor.

În sfârșit Rusia se pregătește să declare războiul, și România strimtorată trebuie să se hotărască într'un fel ori intraltul, de ore-ce înainte de a începe războiul cu Turcii Rusia trebuia să biruiască pe Români.

Dacă ar fi putut să fie vorba de o biruință cu armele, diplomații puterii de la mătă nopte nu ar fi stat multă vreme pe gânduri; ei sciau însă, că cel dintăiu foc descărcat asupra Românilor ar fi despărțit pe Rusia de Europa, și, chiar înainte de a se fi dat lupte, ar fi pus în joc succesele războiului. Era dar vorba de a birui pe Românii moralicesce, de ai face să capituleze chiar înainte de cea dintăiu împușcătură, de ai înjosi în fața lumii ce ținea la dănsii, de ai izola față cu Europa.

În vremea acésta statul român era mai puternic decât a fost vreodată. Cinci milioane de Români, uniți în virtutea conștiinței lor naționale, gata de a aduce toate jertfele și înaintați în dezvoltare, stau împregiurul unui domn oștean, ales cu voința tuturor și, în virtutea legăturilor sale familiare și a încrederii ce întempează în țară, datoriu a fi mândru. Patru-deci de mii de oameni, disciplinați și bine armați, stau gata de a intra cu bărbăție în luptă, și, dacă era vorba, alte patru-deci de mii se puneau alătura cu dănsii, de ore-ce comorile țării românesce sunt nemăsurate, numai oameni să fie, cari sciu să ia din ele partea ce trebuie de împăciurări. În sfârșit Europa cum statul român înțelege misiunea spre care a fost reinteșteiat, privește cu nedomirire la copilul seu răsfățat și, cel puțin indirect, îl îndemnează să fie bărbat și să nu-și părăze nădejdea.

Ce putea să facă statul român în asemenea împregiurări?

Cel mai firesc lucru ar fi fost, ca ținând sémă de tratatul de la Paris, să ia în unire cu Turcii parte la războiul, să-și apere hotarele și să rămăie în totă forma credincios misiunii formulate cu învoirea marilor puteri.

Ori cât de corectă și ori cât de potrivită cu interesele poporului român, o asemenea hotărare ar fi întempinat însă o vie rezistență nu numai în țară, ci chiar și în Europa. Când Rușii începeau un război pentru li-

bertate, civilizație și pentru cruce, când Rușii înaintau spre hotarele țării românesce drept mandatarii ai Europei, când vorba era că tratatul de la Paris nu mai există, era aproape preste puțină a hotărâ pe români să se unescă cu Turcii osândiți de lumea întrégă.

Cu toate aceste, a lupta în unire cu Rușii era un act de sinucidere. Un popor este o comoră de puteri, pe care bărbații de stat trebuie să o sporăscă, și ori-ce luptă în unire cu slavii este o risipă de puteri. Când războiul a izbucnit, Românilor nu le rămănea deci decât să-și păstreze puterile, multe puține câte erau, și să aștepte cu hotărare nestrămutată momentul, când nu vor mai pute evita lupta pentru interesele lor proprii.

Măngăierea noastră e, că atunci când se discuta cestiunea atitudinii ce trebuia să observe România, sau găsit în țară destui oameni luminați cari sau rostit lămurit contra Rusiei și au pus în vedere tuturor principiul, că ori-ce biruință a slavilor nu pôte fi decât o nenorocire pentru Români. A vărca cu toate aceste sânge și a jertfi averi pentru o asemenea biruință, era un act de nebulie.

Dacă în momentul izbucnirii războiului puterile statului român ar fi fost încredințate unui bărbat de stat prevădătoriu, hotărât și îndrăzneț, fără îndoială Românii ar fi observat față cu Rușii o atitudine rezervată; acésta era spiritul ce predomină în țară. Erau în toate păturile societății române oameni, cari urau pe Turci și iubeau pe Ruși; ori oameni, cari iubeau pe Turci și urau pe Ruși; acestia erau însă oameni izolați; un partid rusofil ori unul turcofil n'a existat în România. Marea majoritate a Românilor avea bunul simț firesc de a respinge atât pe unii cât și pe alții. Și acest curent de neutrală rezervă era atât de puternic, încât nimeni nu îndrăznește să se rostăscă în public pentru Turci ori pentru Ruși, ba chiar ministrul M. Cogălniceanu, pe când își da silință să obțină de la cartierul general rusesc grația de a pute risipi sângele și averea poporului românesc pentru cauza slavă, găsea că este oportun a declara în Cameră și Senat că Românii nu vor urma esemplul lui Dimitrie Cantemir, ci vor sta neutrali.

Înainte de a fi izbucnit războiul, majoritatea Românilor era lămurită asupra eventualităților ce vor pute urma de din lupta Rușilor cu Turcii.

Îndeobște se credea, că Rușii vor fi biruitori în acésta luptă. Chiar aceea, cari mai aveau încă încredere în rămășițele puterii osmane, nu sperau că turcii vor birui, ci numai că ei vor face ca Rușii să-și plătescă forțe

scump biruințele. Și chiar cea mai de rând inteligență putea să prevadă, că plătit scump ori eftin biruințele Rușilor nu pot avea urmări, cari nu jig-nesc dezvoltarea poporului român.

Dacă Rusia în adevăr s'ar fi mărginit a se lupta numai pentru libertatea popórelor de preste Dunăre, și nu ar fi voit să tragă pentru sine însăși nici un folos din biruințele ei, Românii ar fi stat pôte pe gânduri și s'ar fi întrebat, dacă nu sunt cum-va datorii a se lupta și dănsii pentru libertate și religie. Oamenii serioși nici atunci nu ar fi uitat însă, că în luptele ce se începeau, nu era vorba de idei, ci de existență. Între Români și slavii este o vrăjmașie firăscă, în virtutea căreia Românii nu au nici un interes de a dorii ca slavii să fie mai liberi decât cum sunt. Sute de ani Românii au fost, cel puțin indirect, stăpâniți de Turci: nici odată însă, în curgerea vécurilor, Turcii nu au pus în discuțiune limba și naționalitatea română. Ori unde însă Românii au cădut sub stăpânirea directă ori indirectă a slavilor, dezvoltarea lor firăscă s'a curmat prin mijloce silnice. Două sute de ani Sărbii din Banatul Timișorrii au terorizat pe Românii din Banat și din Țera ungurăscă; o sută de ani Românii din Bucovina sau luptat mereu cu Rusnăcii; până în ziua de astăzi Românii din Serbia liberă și din Rusia pravoslavnică nu au dreptul, pe care l'au avut pretutindenea unde stăpăneau Turcii, dreptul de a-și înființa o scólă și o biserică românescă. Astfel poporul român nu are chiar nici dreptul de a dorii ca statul otoman să fie înlocuit prin state slave. Un stat român încunjurat de state slave pôte să fie pentru vrăjmașii poporului român o iluziune plăcută; pentru Români însă el este o nenorocire, care ne prevestește un nou șir de lupte, o nenorocire, pentru care nu ne încredințăm conștiința trăiniciei poporului român și nădejdea de izbăvire.

Românii sunt destul de cu minte spre a nu voi să se lupte contra dezvoltării firești a stării de lucruri din Orient. Puterea osmană se surpă, și mai înainte ori mai târziu va trebui să fie înlocuită prin alta și anume prin o putere slavă. Interesul Românilor cere însă ca acésta înlocuire să urmeze cât mai târziu și, pe cât se pôte, în o vreme când statul român e pregătit pentru rezistență. Era deci o nebulie a voi, ca Românii înșiși să verse sânge și să jertfăscă averi pentru ca înlocuirea să se facă cât mai curând, o nebulie, de care Românii nu sunt capabili.

Folose directe Românii nu puteu spera din o luptă contra Turcilor. În-

dependență, drepturi, sporiri teritoriale, toate acestea erau consecințe ale stării de lucruri și atărnau de puterile europene. Ar fi trebuit să fie forțe blăjin Românul care ar fi cređut, că Românii pot să ia ceva fără de învoirea Rusiei, și că Rusia va pute să ne dea ceva fără de învoirea puterilor, ba fără de a fi silită de cătră puteri.

Unde e însă bărbatul politic, care ar fi avut dreptul de a crede, că Rusia nu va căuta să tragă folose din izbăndeile ei?

Sunt două sute de ani, de când Rusia înainteză mereu spre mătădi; luptele ei orientale sunt o întrégă istorie, și acela care nu cunoște acésta istorie, ori care o cunoște și nu ține samă de ea, nu este un bărbat politic și nu are dreptul de a lua parte hotăritoare la viața politică. Când a izbucnit războiul, Românii au dovedit, că nu sunt lipsiți de comuna capacitate de prevedere; toți bărbații politici din România au prevădut, că după războiul, Rusia va cere să i se retrocedeze Basarabia, și atât în Cameră, cât și în Senat, acésta prevedere s'a exprimat în termini lămuriti, fără ca un singur glas să fi cutezat a se ridică spre a o pune la îndoială.

Nu prevederea politică, nu conștiința misiunii statului român, nu bunul simț firesc au lipsit bărbaților de stat ai României; le au lipsit onestitatea, voința hotărâită și îndrăsnela bărbătescă.

Conferință electorală.

Sâmbătă la 8/20 Iuliu a. c. va avea loc aici în Sibiiu o conferință generală a Românilor investiți cu dreptul de alegere la dieta țerei.

Ceea ce se aduce la cunoștința tuturor Românilor alegători din patrie, invitându-i prin acésta, ca se învoinăscă a lua parte la acea conferință în număr cât să pôte mai mare și cel puțin câte unul din fie care cerc electoral locuit de Români.

Dat din clubul membrilor români ai reprezentanței municipiului Sibiiu. Sibiiu, în 9 Iuliu n. 1878.

Președinte: Notariu:
Nicolau Popea m. p. V. Petri m. p.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Din Bucovina. — Iată'l și răspunsul poetului latinității D. V. Alessandri la telegrama de felicitare a mai multor dame române din societatea națională supremă din Bucovina, de care s'a pomenit în Țuarul acesta:

măncă-i-ar jigăraia, și unul mai îndrăzneț de cât cel alalt.

Scăpați din gura cânilor, părea că ne-au intrat puteri nouă în picioare. Cât în fuga mare, cât în marș forțat am ajuns în Cetatea de baltă, unde la hotelul „Crucea de aur“, în care era birtaș un jidan ortodoc, am pus totă gospodăria pe talpe — ca să ne deede de dejun. Jidanul scia de frica „studentilor“ drumari, că amblase țeselat, și cât dai în palme ne pregăti „cafea negră“ după pofta noastră.

După ce beurăm cafeaua — ca să alungăm somnul — și în fața jidanului, care și făcea rugăciunea, măncărăm pâne cu slănină, am eșit prin fundul grădinei în largul șes dintre Firnavă, Feisa și Jidveiu, spre a lua calea cea mai dréptă lăsând la o parte drumul de țară, care făcea mari oculturi.

De odată cu noi a eșit în acel șes întins și o tineră țerencă, îmbrăcată în costumul țirăvean — cu crătință ca para focului. Ea încă avea să mērgă la Feisa. Și drept să spun, nu ne era togma neplăcută societatea ei,

că pe cât era de frumoasă pe atât era și bună de gură.

Intimplarea însă a voit ca plăcuta ei societate să ne pună în mare primejdie. Pe acel șes era la pășune o turmă de bivoli. Noi trebuia să trecem pe lângă ei.

Ba și dacă n'ar fi chiar trebuit, noi în societatea plăcutei țerănceuțe nu i-am fi băgat tare în samă, și tot am fi trecut pre lângă ei. Când am fost însă în drept cu bivoli, țerănceuța, carea încă nu se părea a fi avut ochi pentru bivoli, Țise cu îngrijire: „seracuța-mi de mine, bivoli!... ne vor prăpădi.“ Noi însă, ca cavaleri ce eram nu dam două a o liniști, spunându-i că bivoli nu ne au grigă, că ea n'are să se tēmă, fiind că aici suntem noi. Cu toate încredințările noastre, romănceuța nu înceta a se uita îndărept cu neliniște. Vom fi fost, pôte, vre-o 400 pași departe de bivoli, când țerănceuța noastră strigă: „vai de mine, iacă-l vine“ și apucă la fugă. Nu fugiți strigai eu, veđind că și soțul meu îmi arătă călcăcele. Dar înzadar, ei n'aveau urechi, numai picioare. Într'o privire repede am măsurat căm-

pul cel larg, și veđind că în fugă nu-i scăpare, mi-am Țis: „tot atăta, ce-a da Ddeu, eu stau locului“, și ne având nici o armă la mine, nici chiar băta, pe care o părăsisem până a nu intra în Cetatea de baltă, mi-am scos cuțitașul din posunariu, și cu el în mână asteptam sosirea bivolului. Îmi făcusem planul ca vrând bivolul să me iae în corne, să-i sar în spate, să împlint cuțitul în el și pe astă cale în un chip ore care să me mântuească. Bivolul, care era taurul turmei alerga spre mine ca turbat cu cōda pe spinare. Iar când era ca de 50—60 pași de mine, redicând pumnii în sus, am strigat o dată din totă virtutea sufletului meu. Și, minune! taurul se oprî și se uită spre mine, ca și cum ar fi vrut să cercce din ochi, că ore fi va în stare să se iae cu mine la luptă. Dobitocul se vede că a avut destulă agerime de minte ca să vedă că cu un vrășmaș ca mine, numai nu e de glumit, și a stat ca pironit vre-o 5 minute. Iar eu de vitez ce eram, me prindeau sudorile, și nu cutezam nici să resufu cum se cade, ci în togma ca și marele Moise în bătaia cu-

Amalic am ținut mâinile ridicate în tot timpul cât a stat selbaticul dobitoc căutând spre mine. Într'acea sosese pistoriul și la glasul lui cel aspru de „ne mișca“ taurul se întorse cătră turmă, iar eu cu pas de biruitoriu, dar tot cu gândul la taur plecaiu după tovarășii mei, cari me lăsaseră tare îndărept, și cari numai după ce i-am strigat m'au așteptat. Dacă i-am ajuns nu-și putea din destul areta mirarea cum am putut eu să o scot la cale cu un taur de bivol înturiat. Cu deosebire însă romănceuța nu afla cuvinte destule spre a-mi lauda curagiul și a-mi mulțămi pentru că am scăpat'o de bivol, Țicând că bivolul numai pentru crătința ei cea roșie sa luat după noi. Mai pe urmă, când era să ajungem în sat și să ne despărțim pentru vecinicie, spunându-ne că este fata popi din . . . ba me iertați că nu pot să ve spun, mi-a dat un suvenir în fața verului meu care se uita cam pismătar. . . mi-a dat ghiciți ce? un . . . sărutat; apoi a luat'o pe o cărare lăturisă și m'a lăsat . . . cu buzele umflăte.

Scurtă vreme după acésta despărțire dulce și și amară tot o dată

„Mircești, 6 Iunie 1878.

Dómnii E. P.

Suceava.

Telegramul dómnelor bucovinene me bucură și măndrește. Rog primiți pentru d-vóstră respectuósele mele mulțămiri!“

Alecsandri.

Se spune cu siguritate, că congresul bisericesc bucovinén se va concheta în luna lui Septembrie a. c. Despre acesta în curénd mai mult.

Beiuș, 30 Iunie n. 1878. Domnule Redactor! Numai în ziua de ieri mi-a venit la mână numărul 66 a foiei d-vóstre prețuite, și prin el din articolul unui domn Cohan, a nonim, m'am convins, că se află ómeni, cari pe calea țiaristice se ocupă și cu persóna mea modestă.

Prin articolul acesta eu sînt purtat ca un candidat de deputat al cercului electoral de Beiuș.

Atât în interesul cercului electoral cât și în interesul persónei mele rog pre on. d. Redactor, să binevoiescă a'i aduce la cunoștință acelu domn a nonim, că nu posed destulă imodestie la acea, ca să pășesc ca candidat de deputat; iar ca prin cercul electoral să fi candidat, până acuma merite nu mi am câștigat.

Ce privesc aserțiunea, că eu aș voi a fi promovat la un post mai înalt judicial pe umerii iubitorilor mei frați români, am a'i observa, că de óre-ce și modestul meu post, care îl împlinesc ca un șiler comun al justiției, îl pot mulțămii puterii mele; așa și pentru avansarea în viitoriu, nu doresc a folosi de tréptă umerii fraților mei români nici influința altor naționalități, și tótă credința mea mi-o pun în propria mea putere, și preste tot în provedința divină, care pre tot omul atunci îl deprimă sau îl ridică când atotscirei celei nemărginite i vine bine.

Primesce...

Géza Kosztká,
jude cerc. regesc.

Protocol

luat în a II adunare a comitetului Reuniunii învățătorilor români de la scólele confesionali gr. or. din diecesa Caransebeșului, ținută în Bocșa montană la 4/16 și 5/17 Aprilie 1878.

(Urmare.)

9. Presidentul face propunerea a se îndruma cassariul, ca să facă un estras din cartea principală a cassei despre toți membrii Reuniunii, însemnând la fie care cât a solvit și cu cât este în restanță; estrasul respectiv să l transpună apoi presiului Reuniunii, care are neîncunjurată lipsă de densus la regularea afacerilor de încassare.

Decis: Cassariul Reuniunii dl. Ioan Opra se îndrumază a face un estras din cartea principală a cassei despre toți mem-

ne-a ajuns un conscolariu, care mergea la Blaj în o căruță trasă de doi cai iuți ca vîntul, și ne-a luat lângă sine. În chipul acesta cam fără voia mea m'am depărtat repede de locul în care câștigasem o lume, ca să o perd într'un minut. La noué ore dimineța, între sunetul de veselie a clopotelor ne-am serbat intrarea triumfală în Blaj.

Cine ar avé poftă să fie ca Toma din Evanghelie, poftéscă facă însuși calea, care am făcut'o noi, ori, dacă nu: ducă-se în S. unde va afla pe vărul meu P. popă cu nevéstă și copii, și-i va spune încă multe din astă călătorie, pe care eu, nefind înputernicit, nu am îndrăsnit a le spune. Ba și ce v'am spus, între patru ochi, ve rog să rămână între noi, că tare s'ar supera vărul meu P. dacă ar auđi că n'am ținut taină despre întâmplările noastre din acésta călătorie.

(Va urma.)

brii Reuniunii în care va însemna la fie care membru cât a solvit și cu cât se află în restanță, acel estras îl va transpune apoi fără întârziere presiului spre întrebunțare oficióasă la regularea afacerilor de încassare.

10. Dl. Ioan Marcu, încredințat provisoriminte de către comitetul Reuniunii prin decisiunea dto. 18/30 Septemvre 1877. Nr. pr. 14 cu păstrarea și administrarea bibliotecii Reuniunii face raport despre starea bibliotecii, din care se vede, că biblioteca Reuniunii dela ultima adunare de comitet s'a înmulțit cu 10 opuri, tóte donate, și cumcă prin urmare biblioteca are până în ziua de 3/15 Aprilie a. c. 79 de opuri; dl. Ioan Marcu rógă totodată comitetul, ca să dispună predarea întregii bibliotecii actualului bibliotecariu Aureliu Drăgan spre administrare.

Decis: Raportul d-lui bibliotecariu substituit despre starea bibliotecii Reuniunii, se ia la plăcută cunoștință, cu acel adaus ca întréga bibliotecă să o predea bibliotecariului actual d lui Aureliu Drăgan spre administrare. Raportul însuși se alătură sub C.)

11. Notariul Ioan Marcu dă cetire unei scrisori a d-lui president al Reuniunii Stefan Antonescu, prin care O. D. Sa, condus de sențimente bune și adevărate pentru bunăstarea și prosperarea Reuniunii nóstre, a acestei instituțiuni de mare interes pentru cultura învățătorilor și prin trînșii a poporului nostru român — binevoiesc a dona pe sama bibliotecii Reuniunii următoarele opuri și obiecte:

1. Cavalerii nopții trad. de I. Vulcan — 5 tomuri legate în preț de fl. 8.35.
2. Scelavul amorului de I. Vulcan 3 tomuri legate în preț de fl. 6.10.
3. Novele de I. Vulcan 3 tomuri legate în preț de fl. 6.10.
4. De unde nu este reîntórcere de I. Vulcan 1 tom legat în preț de fl. 1.70.
5. Poesii de Iuliu Grozescu 1 tom leg. în preț de fl. 2.70.

6. Constituțiunile Transilvaniei de Dr. Hodoș 1 tom legat în preț de fl. 1.20.

7. Numa Pompiliu trad. de M. Velceanu 1 tom legat în preț de fl. 1.70.

8. Un apartament de scris, constatatoriu din 21 de obiecte în preț de fl. 15.—, care opuri și obiecte tóte laolaltă valoréză suma de 42 fl. 85 cr. — Dl. I. Marcu propune a se aduce M. O. D. donătoriu pentru bună voința și marinositate sa manifestată față de Reuniunea nóstră atât mulțămită protocolară, cât și mulțămită în scris prin vice presidentul Reuniunii.

Decis: Comitetul primesc cu mare bucurie opurile și obiectele de scris în valóre de 42 fl. 85 cr. donate Reuniunii de M. O. D. president al ei, Stefan Antonescu, aducéndu-i pentru acésta faptă nobilă și marinosă profunda sa mulțămită, care mulțămită dispune a i se comunica în scris precum și în „Telegraful Român“ prin vice-presidentul Reuniunii. Opurile și obiectele donate sînt a se induce în inventariul Reuniunii.

12. Se dă cetire prin notariul I. Marcu la 2 scrisori, din cari se vede, că dl. învățătoriu Ioan Tuducescu din Lipova și Adolf Auspitz librariu în Lugóș, binevoiesc a dona pe sama bibliotecii Reuniunii mai multe opuri, și anume: dl. Ioan Tuducescu doneză: 1. Geografia 2. Socota practică și teoretică, 3. Economia și 4. Istoria Românilor — tóte patru compuse și edate de D-Sa; iară dl. Ad. Auspitz doneză 1. Lepurariu rom. de Aron Pumnul, 2. Istoria bisericescă politică națională de N. T. Velea, 3. Compendiu general de statistică de B. Alessandre, 4. Poesii de Iuliu Grozescu, 5. Robinson după Campe de George Popa, 6. Biblioteca națională română de George Missail, C. Negri, — tóte legate frumos. — Dl. Ioan Marcu fostul bibliotecariu prov. observă, cumcă aceste opere sînt deja luate în numărul opurilor raportat sub Nr. 10 al acéstuui protocol.

Decis: Comitetul luând plăcută cunoștință despre aceste opere donate Reuniunii de către M. O. DD. Ioan Tuducescu învăț. în Lipova și Adolf Auspitz librariu în Lugóș exprimă marinosilor donatori adéncă sa mulțămită, tót odată dispunénd, ca acésta mulțămită se li se aducă și în jurnalul „Telegraful Român.“

13. Presidiul arată, că dela adunarea generală din Recița ținută la 2/14 și 3/15 August 1877, până în 3/15 Aprilie 1878 s'au însinuat la densus 73 de indiviđi cari dorind a se face membrii Reuniunii învățătorilor din diecesa Caransebeșului — au si dat dechiarațiunile prescise în statute. Acei indiviđi, însinuați ca membrii, sînt următorii și anume

I. ca membrii ordinari:

1. Augustin Ocean, învăț. în Țerova
2. Iosif Avram, învăț. în Vasiova
3. George Biberea, învăț. în Agadicu
4. Vasile Uța, învăț. în Cacova
5. Petru Borcan, învăț. în Ticvaniu mic
6. Ioan Marta, învăț. în Ciudașu mic
7. Sofroniu Liuba, învăț. în Maidan
8. Iosif Marghita, învăț. în Giurgiova
9. Iosif Novac, învăț. în Oravița
10. Avram Nediciu, învăț. în Oravița rom.
11. Augustin Petcu, învăț. în Cebza
12. Daniil Cereguțiu, învăț. în Lighet
13. Pavel Buza, învăț. în Omor
14. Petru Ancusia, învăț. în Silagiu
15. Ioan Ardelean, învăț. în Unip
16. Eustafiu Carogea, învăț. în Cerna.
17. Nicolae Ciolac, învăț. în Birda
18. Ioan Pisat, învăț. în Ieloda
19. Ioan Beca, învăț. în Sculia
20. Traian Buliga, învăț. în Dragșina
21. Ioan Folia, învăț. în Sacoșul turc.
22. Damas. Gruescu, învăț. în Buziaș
23. Petru Mircu, învăț. în Racovița
24. Gligor Vatreș, învăț. în Berini
25. George Magheș, învăț. în Sacoșul ung.
26. Ioan Jivan, învăț. în Herendești
27. Atanasiu Aldan, învăț. în Boldur
28. George Radulovici, inv. în Valea bouliu
29. Nicolae Birescu, învăț. în Peștere
30. Vasile Nicorescu, învăț. în Temerești
31. Const. Munerau, învăț. în Brazova
32. Iosif Ursulescu, învăț. în Surducul mic
33. George Paulescu, învăț. în Botinesci
34. Patriciu Lugoșan, învăț. în Furdea
35. Ioan Iovanescu, învăț. în Susani
36. Adam Anghel, învăț. în Coșava
37. Adam Cădariu, învăț. în Brănesci
38. Nicolae Popescu, învăț. în Curtea
39. Ioan Constantinovici, învăț. în Bujor
40. Partenie Andreșescu, învăț. în Basesci
41. Ioan Țona, învăț. în Gladna rom.
42. Ioan Marinu, învăț. în Poganesci
43. Ioan Șanca, învăț. în Juresci
44. Iosif Borlovanu, învăț. în Birna
45. Atanasiu Glava, învăț. în Seceni
46. Nicolau Martinovici, inv. în Mîntnicul mic
47. Stefan Badiu, învăț. în Sarazani
48. Ioan Blaju, învăț. în Homoșdia
49. Teodor Anca, învăț. în Petrovaselo
50. Adam Bojinca, învăț. în Mramorac
51. George Iacșe, învăț. în Glogoniu
52. Alecsandru Murgu, învăț. în Iabuca
53. Ilie Mangiu, învăț. în Nicolințul mare
54. Vasile Popoviciu, învăț. în Nicolinț
55. George Popoviciu, învăț. în Dolóve
56. Vasile Toma, învăț. în Petrovaselo
57. Procopie Roșculeț, inv. în Satul nou

II. ca membrii fundatori

1. Alecsandru Petroviciu, din Stamora rom.
2. George Lupșa din Blajova
3. Pavel Borca, din Petrovaselo
4. Avram Murgu, din Petrovaselo
5. Dimitrie Popoviciu, din Petrovaselo
6. Petru Secheșan, din Petrovaselo
7. Stefan Perian, jurist abs. din Bocșa rom.
8. Pavel Rotariu, avocat din Timișóra

III. ca membrii ajutători

1. Ioan Cioran, din Recița
2. Nicolau Pocerian, din Recița
3. Alecsiu Basarab, din Cheveriuș mare
4. Filip Ioanoviciu, din Hîțiaș
5. Teodor Mircu, din Hîțiaș
6. Ioan Radulescu, din Dragșina
7. Ioan Cernai, din Petrovaselo
8. Alecsandru David, din Petrovaselo.

Presidiul propune, ca comitetul în sensul § 10 din statute pre toți acești domni să-i priméscă de membri ai Reuniunii și să îi înzestreze cu diplomele recerute.

Decis: Comitetul primesc pre toți domnii amintiți mai sus de membri ai Reuniunii în modul cum s'au însinuat și ordineză a se provedé pe calea sa toti cu diplome de ale Reuniunii, excepționând numai pre dd. George Biberea învățătoriu în Agadicu și Pavel Buza învățătoriu în Umor, a cărora primire remâne în suspens până la

câștigarea informațiunilor necesarie dela respectivele despărțeminte ale Reuniunii.

(Va urma.)

Varietăți.

* Din diecesa Aradului. Se vorbește până în cercurile cele mai de influință, că din considerațiuni binefundate pentru presidența consistóriului din Oradea-mare ar fi desemnat de următoriu al fericitului Adreiu Papp binemeritul protosincol din Arad Iosif Goldișiu; de altă parte tot din considerațiuni de progres mai vine în combinațiuni și eruditul Dr. Ilariu Pușcariu din Sibiu.

Unul pentru mulți.

* (Drumul ferat Predeal-Ploiești). Din Bucuresci primesc „Pol. Corr“ despre acésta cestiune următoarele sciri: „Cestiunea de curénd amintită a drumului ferat Ploiesci-Predeal, care are un interes internațional, constituie în secțiunile camerei un obiect de discuțiune fórte viu. Cestiunea ineași se împarte în doué părți principale: Desfacerea contractului, încheiat în August 1874 cu interpretorii Crawley & Co. și angajarea unui alt interpretor pentru edificarea acelei linii. Din deslușirile, date de guvern deputaților în secțiuni rezultă, că Crawley însuși a fost, care a pretius desfacere contractului seu, din cauză, ca bonurile de solvire nu s'au onorat la timp; că regimul n'a voit să scie nimic despre retragerea acéstuui interpretor; că, de alta parte inse, guvernul austro-unguresc a atras atențiunea ministeriului român la deobligamentele internaționale, la care ministeriul român s'a indatorit, declarând totdeodată, că nu se va învoi în junctiunea la Vercerova, până ce linia Ploiesci-Predeal nu va fi isprăvită. În acésta poziție guvernul nu putea face alta, decât a împlini dorința lui Crawley și a se îngriji totdeodată pentru un nou interpretor. În cât privesc cea din urmă, s'au anunțat numai puținii decât cinci intreprenori: inginerul Louis de Zwiedenek din Viena; domni Gregorsen și Baudesolm, cari edifică linia Brașov-Predeal, interpretorul Braicoff, interpretorul Iean Dauderni și în sfirșit fostul director general al drumurilor ferate românesci Leon Guilloux. Dintré tóte ofertele guvernul declară, că numai ofertul domnului Guilloux se póte privi de serios, din care cauză s'a și încheiat cu acest interpretor o convențiune a cărei rectificare însă — de sine se înțelege — va fi rezervată corpurilor legiuitoare. Conform acéstei convențiuni, încheiată la 15 Iunie în mod provisoric între ministrul pentru lucrările publice și între domnul Guilloux, domnul Guilloux primesc edificarea cu acelaș preț ca și Crawley astfelu, că suma ficsată a speselor de 33.150.000 franci nu se va urca prin nimic. Din acésta sumă totală, ce recere linia Ploiesci-Predeal, compete lui Crawley 12,384.012 franci 28 cent, remân prin urmare noului interpretor pentru servirișirea edificării 20,765.987 franci 72 cent. Edificarea ineași se va serviriș cu finea lui Octobre 1879. În cât privesc acoperirea cheltuielilor regimul să se imputernicescă a le acoperi în mod provisoric prin bonuri de stat. — În secțiunile camerei s'au exprimat un număr însemnat de deputați în contra concesionării acéstei întreprinderi și pretind în mod hotăritoriu a edifica acésta linie cu regia statului prin inginerii statului, ca banii să rămână în țără. Țiaristica română nu a amintit de acésta afacere cu nici un cuvént.“

* (Șahul Persiei în Viena). În 6 Iulie la 4½ ore d. a. Șahul Nasr-Edin a sosit la Viena, primit la gară de Majestatea Sa împératul. Vienezii cunosc de când cu esposițiunea universală pe Nasr-Edin, și au aflat că

de acum 5 ani puțin s'a schimbat. Dimpreună cu șahul a sosit 25 lași; în fie-care ladă se află 15,000 ruble aur. În onorea șahului se vor da la curtea împărătească mai multe dineuri de gală. Regele regilor va rămâne vr'o 8-10 zile în Viena.

* (Tresnet) Biserica noastră gr. or. din comuna Chintelnic Comitatul Solnocu-Doboca a fost cuprinsă și acest an de o grăză ne mai pomenită. În 21 Iunie 1878 pre la 9 ore seara, fiind o vreme (furtună) grea, era clopotariul trăgând clopotele după datină; de-odată ne-am pomenit cu turnul tot în flacăra carea trecu în acel moment. Parochul Nicolau Russu în aceia alergând la biserică a strigat la vecini, că biserica arde și pe clopotariu la trăsnet (fulgerat.) Într'aceia intrând el în tinda bisericii a observat că podul tot era jos, și dând în lături a aflat pe sermanul clopotariu tot în flacăra, toate hainele au ars pre densul chiar șerpariul opincile ardea pre el, scoțindu-se afară până la o casă vecină au remasu ne vorbind până dimineața, iară dimineața au început a vorbi puțin și atunci sau transportat cu căruța până în spital în Bistrița. Turnu bisericii este tot în derimare cu tot acoperișul tinții. Norocirea e că clopotele pe lângă totă furia elementului au remas ne stricate despre ce toți observatorii străini sau uimit.

Prenumeratiune nouă

„Telegraful român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe quartalul al treilea, respective pe semestrul II, cu prețul cel mai moderat, care se poate vedea în fruntea foiei.

Atragem atențiunea on. domni abonați al căror abonament se sfârșește cu ultima Iunie, ași înnoi din vreme abonamentul pentru ca să nu fie espeditura silită a sista sau a întârzi cu espedirea foiei*). Acei on. dd., cari prenumără de nou, să nu întârzie pentru ca editura să se potă orienta cu tipariul esemplarelor.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire prin asinațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung). Numele prenumărăntului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine ca să se potă ceti.

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fișii de adresă dela abonamentul ultim.

Sciri ultime.

După „S. d. T. B.“

Berlin, 10 Iuliu n. Provinzial-Correspondenz anunță: Tote cestiunile congresuale de importanță și cea a regulării granițelor și au aflat tranșacțiunea și soluțiunea definitivă. Sămbătă se va subscrie pacea.

Berlin, 10 Iuliu n. Atentatorul Hödel, fiind judecat la mörte, a ascultat cu nepăsare sentența și a declarat că este nevinovat.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Principii și fundamente de ortografie daco-română.

(Urmare).

Acastă regulă fundamentală se o analizăm.

A scrie cu litere, și a scrie sonorile române cu litera latină core-spundătoare, fără considerări etimologice e ce-va imposibil în limba noastră, și pentru D. T. M. atunci când are ă, ẽ = z și are ș, ț, ce demustră considerări etimologice. Prelângă toate că a dis acele, totuși pentru sonorile nouă de flecțiune aplica litera rădicală, ce în sensul strîns

însamnă că reîntörce la etimologie, căci numai aci află litera radicală — p. e. capra căprăria, mut muți, — și astfel în partea primă negă ceva, în partea a două primesce negațiunea.

Apoi semnul sedilei sau al scurtării, nu sunt, sau nu pot fi în limba română numai pentru a marca modificarea flecțiunară, p. e. bași, frați, pentru că sonorile ă, ẽ, ș, ț, se află și în rădęcina cuvântului, adică afară de flecțiune p. e. moș, moț, nățiune, mēdua etc. Afară de aceste semnul scurtării pōte fi pus numai pe silaba scurtă, și nu și pe lungă pe cetății; în urmare acēsta regulă din critice, e basată pe un fundament pocnit în lat și în dungă.

Dl. T. M. la pag. 224 după ce amintesce, că voiesce de a cerceta rațiunile sistemului etimologic află de lipsă o espicare prealabilă a scrierii române și ȳice: „Mulți din compatrioții nostri sūnt de opinie, că deosebirea între sistemul fonetic și cel etimologic pentru ortografia română consistă în aceea, că fonetiștii primesc semnele de sedilă, sau de scurtare, sau de poma etc. pentru ț, ș, ă, ẽ, etc. pe când etimologiștii scriu aceste sonuri derivate fără nici un semn, dând numai o regulă pentru cetirea lor.“

Apoi iară Dl. T. M. ca și când ar spune o judecată ne mai audită — intru'n șir deosebit pronunție:

„Acēsta opinie este greșită! Invit de nou pe acei, cari se cred ómeni cugetători, și au jertfit în viața lor câte-va ore pentru ca să scie ceva de sistemul etimologic și fonetic — ca să mai vedă cum își pune D. T. M. semnele sale, ce vrea a le trēnti.“

Dl. T. M. ȳice că are tema sa de a cerceta rațiunile sistemului etimologic — și fiindcă în regulă și-a pus și deosebirea întră sistemul fonetic, urmēză că aci a trebuit să analizeze deosebirile sistemului după scrierile acelor limbistici, cari se ocupară de acele sisteme, și se primesce principiile esențiale acelor sisteme. Dar Dl. T. M. se provocă numai pe: Mulți din compatrioți, — ca și când se întēplă ceva într'un sat, și poporul raspunde: că satul a făcut, — adică mulțimea fără de nume. Afară de acēsta, deosebirea ce o spune între două sisteme, e muncă și în parte și falsă, — pentruce ușor a ajuns la rezultatul: Acēsta opinie este greșită!“

Adeseori am arētat, cât de neesact își pune tesele, și mai ales acele, pe cari are să le restörne, — și mărturisesc, că apoi cu mare dibacie filosofică le și restörnă, de mulți vor căuta cu gura căscată la atăta minune!

Apoi continuă (pag. 224) „Nota caracteristică a sistemului etimologic nu este lepădarea semnelor; din contră Dl. Cipariu și scōla lui ar putē foarte bine să primescă astăzi semnele nōstre, și cu tōte aceste să urmeze calea etimologică, ce au croit'o. Dovadă lexiconul dela Buda.“

Nime a zis că „Nota caracteristică a sistemului etimologic, nu este lepădarea semnelor“ deci acēsta nu avea lipsă de demonstrare; da etimologiștii trebuie să aibă semne, dar de aci nu urmēză, că semnele susținute de Dl. T. M. sūnt cele bune; — și dacă pelângă semnele aceste Dl. T. M. susține că se pōte urma calea etimologică, e de mirare, că nu merge pe acēsta cale; căci dacă scōla lui C. ar putē scrie etimologice cu semnele Dlui T. M. și nu face, comite un lucru reu, — iară dacă Dl. T. M. cu semnele sale ar putē urma calea etimologică și nu face, — comite asemenea un lucru reu.

Deci e greu a urmări pe Dl. T. M. când criticele au ca de principiu, a pune base neesacte pentru principiile și sistema contrariilor, — și apoi adeseori a ajunge la consecințe nepermisibile — de rațiune, — pentruce, până mai târziu, me reîntorc iară la Dl. Cipariu. (Va urma).

Bursa de Viena

din 10 Iulie n. 1878.

Metalicele 5%	65 45
ȳmprumutul naț. 5% (argint)	67 35
ȳmprumutul de stat din 1860	114 50
Acțiuni de bancă	841 —
Acțiuni de credit	263 25
London	116 —
Argint	401 40
Galbin	5 52
Napoleon d'aur (poli)	9 30
Valuta nouă imperială germână	57 45

Estras din foia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 17 Iulie imobil. lui Stefan Mihályi și Ladislau Kis în Cluj (tribunal); în 15 Iulie și 16 August imobil. lui Andreiu Morariu în Bucium (jud. cerc. Abrud); în 8 Iulie imobil. dnei Ioan Zilles în Rode (tribunal. Ibașfalău); în 20 Iulie și 24 August mobil. și realități a lui Petru Adams în Sânt-Petru (tribunal Brașov); în 6 August și 20 Septembrie imobil. rēmasului după Francisc Kis în Murēș-Oșorheiu; în 6 August și 20 Septembrie imobil. lui Ioan Szabo în Murēș-Oșorheiu (tribunal Murēș-Oșorheiu).

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post profesoral la gimnasiul rom. gr. or. din Brad cu salariul de 600 fl. v. a. prin acēsta să scrie concurs până în 20 Iuliu st. vechiu exclusiv.

Doritorii de a căpēta acest post au a-și așterne suplicile lor la subsemnatul în Brad (Hunyad m.), documentând:

1. Prin atestatul de botez: că sūnt de religiunea gr. or.

2. Prin atestat academic: cum că a făcut cu succes bun cursul filosofic sau filologic la vre-o academie din patrie sau străinătate, sau cel puțin că au absolvat gimnasiul și au depus cu succes esamenul de maturitate și au terminat cursul teologic sau pedagogic în vre-un institut greco-or. din patrie.

3. Prin atestat de moralitate: că au dus până acuma o viață nepetată.

Brad, 18 Iunie 1878.

Comitetul Representanței gimnasiului rom. gr. or. din Brad.

Nicolae I. Mihelțan,

presid. a comit. prot. gr. or. și Direct. gim.

2—3

Escriere de Concursu.

Pana la prim'a Augustu 1878 inclusive ori-care doritoriu de a obtiene Catedra de profesore si catechetu greco-orientale la gimnasiulu romanu greco-catolicu din Naseudu 'si va pute substerne suplic'a concursuale la subscris'a comisiune administratoriă, instruita cu documintele recerute, cu cari va avé a comprobă:

1. Că e nascutu romanu de confesiunea greco-orientale.

2. Că e in stare a propune studiile in limb'a materna, romana, avendu deplin'a ei cunoscentia.

Cunoscentia altoru limbe viie si mai alesu a limbiloru patriotice transilvane, inca va fi luata in consideratiune.

3. Că a absolvitu gimnasiulu superioru si a depusu cu succesu bunu esaminele de maturitate.

4. Că a absolvitu studiile filosofice la vreo universitate, că a depusu censur'a de profesore celu pucinu pentru gimnasiulu de josu si a facutu practica de proba de trei ani, si in specie că a absolvitu teologia in vre-unu seminariu romanescu, séu la vreo facultate teologica si e esaminatu de catechetu greco-orientale, séu că a facutu practica de proba că suplinte de profesore si catechetu in timpu de trei ani la unu gimnasiu cu succesu eminente.

5. Că e preutu sântitu.

Salariulu impreunatu cu acestu postu e 900 fl. v. a. pe anu cu dreptulu de pensiune dupa lege si statutu si cu dreptulu la adausulu decenale, ce se va statori de comitetulu grantierescu din candu in candu.

Se admitu si concurenti teologi absoluti, dar' totu deodata preuti hierotoniti, cari voru dovedi facultatea de a fi catecheti dela superioritatea bisericesca metropolitana greco-orientale din Sibiu si voru dovedi că suntu in stare a propune si alte studie celu-pucinu in gimnasiulu inferiore, inse acesti se voru suscepe numai că suplinti cu salariulu anuale de 700 fl. séu 600 fl. v. a. pe anu dupa cum adecale va fi careficatiunea, dar' fara aspiratiune la alte drepturi in venitoriu si numai pana se va gasi persón'a careficata dupa tōte recerintiele aratate mai in susu.

Din siedinti'a comisiunei administratoriē de fondurile scolastice grantieresci.

Naseudu 8. Iunie 1878.

Presiedintele

Gregoriu Moisilu m. p.
vicariu episc.

Secretariulu

2—3 Ioachim Muresianu m. p.

EDICT.

Ioan Lazar Nr. casei 106 din Apolul inferior, comit. Sibiuului, ppresbiteratul Mercurii, a părăsit de 6 ani pre legiuita sa soție Ana Moise Dragomir, fără a se sci ubicațiunea lui; deci prin acēsta se citēză a se presenta în termin de un an, și anumit până în 22 Iunie 1879, înainte subsemnatului scaun ppresbiteral, căci la din contră procesul divorțial intentat asupra-i se va pertracta și decide și în absența lui.

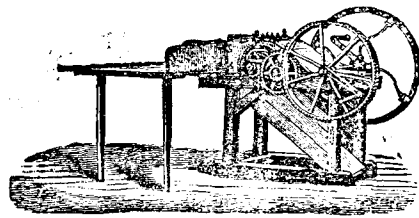
Mercurea, in 19 Iunie 1878.

De la scaunul ppresbiteral al tracului Mercurii.

I. Droc m. p.

3—3

adm. prot.

ADAM MERGER,

în Sibiu,

(Kempelgasse Nr. 5, lângă casarmă),

recomandă onorabilului public asortimentul seu bogat în mașini de imblătit, atât pentru a fi mânate prin brațe cât și prin vërtej pentru 2 și 6 cai sau boi cu și fără mecanism de vënturat, lucrute în fabrica cea mai renumită și cea mai solidă UMRATH & COMP. în Praga.

În magazinul meu se află și mașini pentru taiat paie, pentru sdrobot brușii, pentru sortarea neghinei și a mazerichei din bucate (trieri), mașini de cosit grâu etc. etc., — precum și ciururile de vënturat și de sortat, fabricate de mine, recunoscute de escelente și premiate la expoziția agricolă și industrială din Brașov și Seghedin.

Despre soliditatea construcțiunei la mașini se pōte convinge fie-care în persōnă.